

The Development of Music Skill Training Exercise from Rong Ngeng Songs for Students of The Piano Music Studio Surat Thani Province

Patsarayanun Dilokjiratanakit¹, Suttirak Iadpum^{2*}

¹ Faculty of Fine Arts, Songkhla Rajabhat University

² Faculty of Fine Arts, Songkhla Rajabhat University

* Corresponding author. E-mail: suttirak.ia@skru.ac.th

Abstract

The purpose of this research was 1) to create a training program to develop the musical auditory skills of students, 2) to evaluate the effectiveness of the training program in developing basic musical auditory skills using the song "Rong Ngaeng" based on the 80/80 standard, and 3) to compare the achievement of students before and after learning with the developed auditory skill training program. The sample consisted of 20 students enrolled in piano lessons at The Piano Music Studio, Koh Samui District, Surat Thani Province. The study lasted for 6 weeks, with one session per week, each lasting 1 hour. The research tools included: 1) the auditory skill development training program using the song "Rong Ngaeng," 2) instructional plan, 3) a pre-test, 4) a mid-test, and 5) a post-test. Data collection was conducted using theoretical and practical tests. Data analysis was performed by comparing scores from the mid-test and post-test (E1, E2) as well as the pre-test and post-test to evaluate the effectiveness of the training program and compare the academic achievement of the students. The results indicated that the developed training program had an effectiveness of 52.35/96.8, which exceeded the established standard of 80/80. The average post-test scores for the development of auditory skills from the song "Rong Ngaeng" showed significant improvement over pre-test scores at the .05 level, demonstrating that the systematically designed training program, based on traditional music, effectively enhanced students' basic music learning skills and led to clear developmental progress in line with the objectives of the study.

Keywords: Exercises, Aural Skills, Rong-Ngaeng Song

การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงร้องสำหรับเด็กนักเรียน ของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภัทรณันท์ ดิลกจิรณกิตติ¹ และสุทธิรักษ์ เอียดปุม^{2*}

1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author. E-mail: suttirak.ia@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างแบบฝึกในการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีของนักเรียน 2) ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีขั้นพื้นฐานจากบทเพลงร้อง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเปียโนที่เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 20 คน ผู้เข้าร่วมทั้งหมดในโครงการวิจัยนี้ใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 1) แบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงร้อง 2) แผนจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบก่อนเรียน 4) แบบทดสอบระหว่างเรียน และ 5) แบบทดสอบหลังเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างแบบทดสอบระหว่างเรียนกับคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E1,E2) และคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อทำการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าจากแบบฝึกที่ถูกสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 95.2/96.8 โดยสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 ผลเฉลี่ยค่าคะแนนหลังเรียนในการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงร้องในทุกเนื้อหาของนักเรียนมีความก้าวหน้าดีขึ้นจากคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานจากเพลงพื้นบ้าน มีประสิทธิภาพช่วยในการเพิ่มทักษะในการเรียนดนตรีขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดีและเห็นผลพัฒนาการของนักเรียนที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: แบบฝึก, ไวยากรณ์ทางดนตรี, เพลงร้อง

บทนำ

การเรียนรู้ดนตรีในปัจจุบันได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเนื่องจากประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับมีอยู่ด้วยกันมากมายหลายประการ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์แขนงหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสุข สนุกสนาน ช่วยสร้างสุนทรียะความรื่นรมย์ให้เกิดขึ้นได้อย่างน่ามหัศจรรย์ โดยหากได้เริ่มเรียนตั้งแต่ในวัยเด็กก็ยิ่งช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา ด้านภาษา รวมไปถึงช่วยส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีนั้น ผู้สอนควรคำนึงถึงวัยของผู้เรียนควรมีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการวางเป้าหมาย มีการเลือกใช้เทคนิคในแต่ละบทเพลงที่มีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป (นิอร เตรตันชัย, 2565) การที่ผู้เรียนจะมีทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีได้นั้น จะต้องมีความรู้ด้านการฟังหรือโสตประสาทที่ดีควบคู่กันไป การฝึกโสตทางดนตรี เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีทุกประเภท หากผู้เรียนมีโสตทักษะทางดนตรีที่ดีแล้ว จะช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรีของผู้เรียนให้ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วีระศักดิ์ อักษรถึง, 2556) หากแต่ผู้เรียนดนตรีไม่ได้ผ่านการฝึกโสตทักษะมาหรือไม่เห็นความสำคัญของการฝึกโสตทักษะในการเรียนดนตรี ย่อมส่งผลทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเพลงล่าช้า ผลสัมฤทธิ์ในการบรรเลงเกิดขึ้นได้ช้ากว่าผู้ที่ได้รับการฝึกมาแล้ว และยังส่งผลไปยังการถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงที่ไม่ชัดเจน ไม่ตรงตามเจตนาของผู้ประพันธ์เพลง รวมทั้งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่คลาดเคลื่อน ใช้ระยะเวลาในการเรียนที่ยาวนานขาดความเข้าใจในการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดอย่างถูกต้องและเหมาะสม

การเลือกใช้แบบฝึกในการเรียนดนตรีมีอยู่มากมาย โดยในแต่ละแบบฝึกก็ก่อให้เกิดประโยชน์ของทักษะในแต่ละด้านที่ต่างกันไป เช่น ทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรี (Practical Skill) ทักษะด้านการอ่านโน้ต (Sight reading) ทักษะด้านการร้อง (Sight Singing) ทักษะด้านการฟัง (Aural Skill) ทักษะเหล่านี้ล้วนต้องใช้ระยะเวลา ความสม่ำเสมอเป็นตัวช่วยในการฝึกฝนจึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนต่อผู้เรียน ในการปฏิบัติทักษะเครื่องดนตรีแต่ละชนิดให้มีประสิทธิภาพได้นั้นต้องอาศัยการฝึกด้านโสตทักษะมาเป็นฐาน คือ กระบวนการฝึกความสามารถทางด้านการฟัง การรับรู้ของเสียง ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนดนตรี เนื่องจากทำให้เกิดความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรีได้มากขึ้น ได้แก่ จังหวะ (Rhythm) ระดับเสียง(Pitch) ทำนอง(Melody) บันไดเสียง(Scale) คอร์ด(Chord) (วีระภัทร์ ชาตินุช, 2560) กระบวนการในการฝึกโสตทักษะจึงจำเป็นต่อการเรียนเปียโนและเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ เพื่อประโยชน์มากมายที่ผู้เรียนจะได้รับ การใช้เปียโนเป็นสื่อกลางในการช่วยพัฒนาการฝึกในเรื่องโสตทักษะทางดนตรีที่ดีให้กับผู้เรียนได้ เนื่องจากเปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่มีช่วงเสียงที่กว้างมีคุณภาพของเสียงที่ก้องกังวาลเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในการเรียนดนตรีในปัจจุบัน ด้วยเหตุผลที่ว่าเป็เครื่องดนตรีที่มีวิสัยทัศน์ในการมองเห็นได้อย่างชัดเจนดีที่สุดในความง่ายต่อการจดจำในการมองเห็น และง่ายต่อการผลิตเสียงให้เกิดขึ้น โดยไม่ต้องใช้เวลาในการฝึกฝนในการผลิตเสียงเหมือนเครื่องดนตรีบางชนิดที่มีความซับซ้อนมากกว่า เสียงของเปียโนมีอิทธิพลต่อร่างกายมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีพจร การหายใจ กล้ามเนื้อ รวมทั้งการพัฒนาทางด้านจิตใจและสมอง โดยเสียงของเปียโนนั้น จะเข้าไปกระตุ้นการทำงานของต่อมที่ผลิตสารเอนดอร์ฟิน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขอีกด้วย (อินทอร จันทนภุมมะ, 2561)

การเรียนรู้เปียโนของนักเรียนช่วงอายุ 8 – 12 ปี ในเขตอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีขั้นตอนและกระบวนการเรียนการสอนที่ได้มาด้วยวิธีการต่างๆ แต่กระนั้นผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่ององค์ประกอบของดนตรี จึงส่งผลให้การบรรเลงและการถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์เพลงมากนัก หากนักเรียนเปียโนในเขตอำเภอเกาะสมุยได้รับการฝึกฝนทางด้านโสต

ทักษะทางดนตรีควบคู่ไปกับการเรียนปฏิบัติเปียโน ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนดนตรีอีกประการหนึ่งนั้น ก็จะส่งผลให้นักเรียนกลุ่มนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ การสร้างแบบฝึกสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงี้ยวให้กับกลุ่มประชากรที่สนใจเรียนเปียโนในเขตพื้นที่ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดนตรีร้องเงี้ยวยังไม่ใช่ที่แพร่หลายกับกลุ่มประชากรในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้บทเพลงร้องเงี้ยวที่มีชื่อว่า “เลนัง” มาเป็นฐานในการสร้างสรรค์บทเพลงขึ้นมาใหม่ที่ใช้ชื่อเพลงว่า “โน้ต 7 ตัว” ที่มีกลิ่นไอ สีสันจากวัฒนธรรมทางภาคใต้ของไทย เนื่องจากภาคใต้ของประเทศไทยมีทั้งวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น เป็นเมืองค้าทางทะเลที่สำคัญ มีการปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติ ได้แก่ จีน อินเดีย โปรตุเกส ฮอลันดา สเปน เป็นต้น จึงเกิดการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมทางด้านดนตรีที่มีเครื่องดนตรีตะวันตกเข้ามามีบทบาทกับวิถีชีวิตของชาวพื้นเมืองของภาคใต้ ซึ่งเป็นดนตรีร้องเงี้ยวที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว ควรค่าแก่การสืบสาน อนุรักษ์ต่อไป (วิชัย มีศรี, 2557) การนำเครื่องดนตรีที่มีคุณประโยชน์มากมายอย่างเปียโนมาผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิมทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงี้ยวมาพัฒนาจนได้รูปแบบบทฝึกใหม่ๆ นอกจากได้แบบฝึกสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงที่มีคุณค่าควรค่าแก่การอนุรักษ์แล้วเยาวชนรุ่นหลังยังได้เรียนรู้ว่าภาคใต้ของไทยมีเอกลักษณ์อันโดดเด่นในเรื่องของวัฒนธรรมทางดนตรีอย่างบทเพลงร้องเงี้ยว

จากข้อความข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการนำบทเพลงร้องเงี้ยวของภาคใต้ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวมาเป็นฐานในการสร้างสรรค์บทเพลงเพื่อใช้ในการเรียนรู้มาพัฒนาด้านสไตล์ทักษะและผนวกเข้ากับเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ในการสร้างแบบฝึกในการเรียนดนตรีโดยใช้เสียงเปียโนมาเป็นสื่อเพื่อช่วยส่งเสริมการฝึกสไตล์ทักษะ (Aural Skills) ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านการฟังเสียงดนตรีและสามารถพัฒนาไปสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรีให้ได้ในระดับที่สูงขึ้นและยังสามารถพัฒนาต่อไปได้จนถึงเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประพันธ์บทเพลง สร้างสรรค์ผลงาน บทเพลง บทเรียนใหม่ๆได้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีในยุค 4.0 นี้สืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงี้ยว มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบฝึกในการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงร้องเงี้ยว ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกในการพัฒนาสไตล์ทักษะที่สร้างขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงร้องเงี้ยว ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกในการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงี้ยว เมื่อสิ้นสุดการทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้จัดเป็นวิชาการแขนงหนึ่งของทฤษฎีทางจิตวิทยาที่ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของมนุษย์นั้นเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ได้อธิบายการเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์มีอยู่ด้วยกันมากมายหลายทฤษฎี และทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยมเป็นทฤษฎีที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถทำความเข้าใจต่อพฤติกรรมผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น การวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งสำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

แนวคิดการสร้างแบบฝึก

สมจิต จันทรฉาย (2557) กล่าวว่า การสร้างหรือการออกแบบกระบวนการวิธีการของการฝึกขึ้นมาใหม่หรือพัฒนาจากสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนที่เป็นอันช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนจนเกิดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียนและบริบทในการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่ง ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2560) กล่าวว่า การวางแผนการพัฒนาหรือการสร้างขึ้นมาอย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สรุปได้ว่าการสร้างแบบฝึก คือ การวางแผนในการออกแบบเพื่อพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ในการช่วยสนับสนุนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมด้านเนื้อหา ผู้เรียนและบริบทในการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับอย่างสมบูรณ์จนเกิดเป็นประสิทธิผลอันสูงสุด ดังนั้นผู้ออกแบบการสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้ออกแบบมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักการสอนและจิตวิทยาการเรียนการสอนอย่างถ่องแท้แล้วนั้นจะยิ่งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่คาดหวังได้ แบบฝึกจึงมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การเรียนการสอนดนตรี

จุฑารัตน์ มณีวัลย์ (2551) กล่าวว่า การเรียนการสอนดนตรีเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านองค์ประกอบทางดนตรี ซึ่งประกอบไปด้วยการเรียนการสอนทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ทางด้านทฤษฎีดนตรี การปฏิบัติเครื่องดนตรี การอ่านโน้ต การร้องโน้ต การเรียนรู้ด้านจังหวะ และด้านการฟัง และวิธีการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนนั้นๆ ได้อย่างง่าย โดยไม่จำกัดว่าเป็นการเรียนการสอนเฉพาะในห้องเรียน อาจเป็นความรู้ที่ได้จากผู้อื่น ธรรมชาติและสภาพแวดล้อมรอบตัว อันสามารถทำให้เกิดกระบวนการในการเรียนรู้ได้ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2566) กล่าวว่า เป็นการใช้เทคนิควิธีการสอนหรือกลวิธีที่แตกต่างกันไปตามเฉพาะของแต่ละเครื่องมือจากพื้นฐานเดิม สามารถมาประยุกต์ใช้และนำไปพัฒนาต่อไป และสมจิต จันทรฉาย (2557) กล่าวว่า การจัดเตรียมเงื่อนไขการเรียนรู้อย่างเป็นระบบแบบแผนอันช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยทำให้ผู้เรียนเกิดเป็นความสามารถในแต่ละด้าน

สรุปได้ว่าการเรียนการสอนดนตรีคือ กระบวนการเรียนรู้ที่ถ่ายทอดจากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความรู้องค์รวมในสาระดนตรีและทักษะในด้านต่างๆ ให้รอบด้าน โดยการพัฒนาจากพื้นฐานเดิม แล้วสามารถนำความรู้ขึ้นมาประยุกต์และนำไปพัฒนาต่อ เพื่อเกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ทางการเรียนซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในลำดับต่อไป

จิตวิทยาการเรียนการสอน

ครุชิต แสนอุบล (2564) กล่าวว่า จิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกให้สังเกตได้และวัดได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับกระบวนการทางจิตที่ประกอบไปด้วยความคิด อารมณ์

ความรู้สึก ไปจนถึงแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมนั้นๆ เริ่มต้นตั้งแต่การทำหน้าที่จากสมองไปจนการแสดงออกทางกายภาพ เชื่อมโยงกับพัฒนาการตั้งแต่วัยเด็กไปจนช่วงสุดท้ายของชีวิต ตรีนันท์ เนื่องอุทัย และนฤมล รัตนไพจิตร (2564) กล่าวว่า จิตวิทยาเป็นเรื่องที่จะช่วยให้ผู้ศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเข้าใจตนเอง ด้านการเข้าใจผู้อื่น ช่วยบรรเทาปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีกฎเกณฑ์ ช่วยส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดียิ่งขึ้น สามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนาทางการศึกษาให้ผู้ที่ได้ศึกษาประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้

และจุฑารัตน์ มณีวัลย์ (2551) กล่าวว่า จิตวิทยาที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ควรเริ่มตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอนเริ่มขึ้น ครูควรสังเกตผู้เรียน ถึงลักษณะและภูมิหลังเพื่อที่จะได้จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม จิตวิทยาที่ครูควรศึกษา คือ จิตวิทยาด้านกายภาพและความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ธรรมชาติในการรับรู้ การคิด ทศนคติ การตัดสินใจที่จะส่งผลต่อพฤติกรรม รวมถึงด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ การปรับตัวและความแตกต่างระหว่างบุคคล ในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน ครูควรใช้หลักจิตวิทยาด้านการเรียนรู้และการเกิดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการปรับพฤติกรรมเด็ก และจิตวิทยาด้านการวัดผลประเมินผล หากครูรู้ถึงหลักการวัดผลประเมินผลจะส่งผลให้ช่วยให้ทราบถึงสิ่งที่ควรปรับปรุงในการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สรุปได้ว่าจิตวิทยาการเรียนการสอน กระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยอาศัยวิธีการประเมินประเมินในการแก้ปัญหา เพื่อรักษาสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน อันจะส่งผลต่อบรรยากาศในการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็แรงเสริมช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ต่อไป และช่วยให้การสอนของครูบรรลุวัตถุประสงค์ได้

การสอนโสตทักษะ

Joshua Kraus (2021) ให้ความหมายว่า การสอนทักษะการฟังเป็นประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมาย บางประการของครูสอนดนตรีในด้านการแสดง เช่น การปรับปรุงเสียง การแสดงออก การเลียนแบบเสียง และการอ่านโน้ตเพลง เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนดนตรี ควรมีการวางแผนการฝึกฝนตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงก่อนเข้าเรียนดนตรีในระดับมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2550) ได้กล่าวว่า การฟังในการเรียนดนตรีศึกษา ไม่ใช่เพื่อจุดประสงค์เพียงเพื่อความเพลิดเพลินหรือความสนุกสนานเท่านั้น หากแต่เป็นการฟังที่ค้นพบเป้าหมายและได้รับประโยชน์จากการฟัง เป็นการฟังที่ต้องใช้สติปัญญา ผู้เรียนจะเกิดการฟังในรูปแบบนี้ได้ก็ต้องได้รับการสอนในการฟัง

สรุปได้ว่าการสอนโสตทักษะ หมายถึง กระบวนการในการถ่ายทอดวิธีการ ขั้นตอนในการฝึกทักษะทางด้านการฟังในเรื่องคุณสมบัติของเสียงจนมีความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรีจากผู้สอนไปยังผู้เรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างมีขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นทางความรู้สึกที่ได้ยินเสียงนั้นๆ การจดจำระดับเสียง การคิดวิเคราะห์จากเสียงที่ได้ยิน จนผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถมีพัฒนาการทางด้านการฟังที่ดีจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบรรเลงจนสามารถถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงในเครื่องดนตรีแต่ละประเภทได้อย่างน่าสนใจ

การฝึกโสตทักษะ

Edwin E. Gordon (1989) กล่าวว่า การฝึกโสตทักษะได้แบ่งเนื้อหาการเรียนอย่างเป็นขั้นตอน กอร์ดอนใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Moveable Do) โดยให้ความสำคัญทั้งการฟังเสียงขั้นคู่ บันโดเสียงที่หลากหลาย ได้แก่ บันโดเสียงเมเจอร์ บันโดเสียงไมเนอร์ฮาร์โมนิก เพื่อพัฒนาการได้ยินเสียงภายในตนเอง เช่นเดียวกับ น้อยทิพย์ เฉลิมแสนยากร (2561) กล่าวว่า ในการฝึกโสตทักษะด้านทำนอง ครอบคลุมไปถึงด้านจังหวะ เสียงสูง-เสียงต่ำ เสียงดัง-เสียงเบา เป็นการเรียนการสอนที่สามารถสอดแทรกไปกับการสอนแบบปกติหรือแยกการ

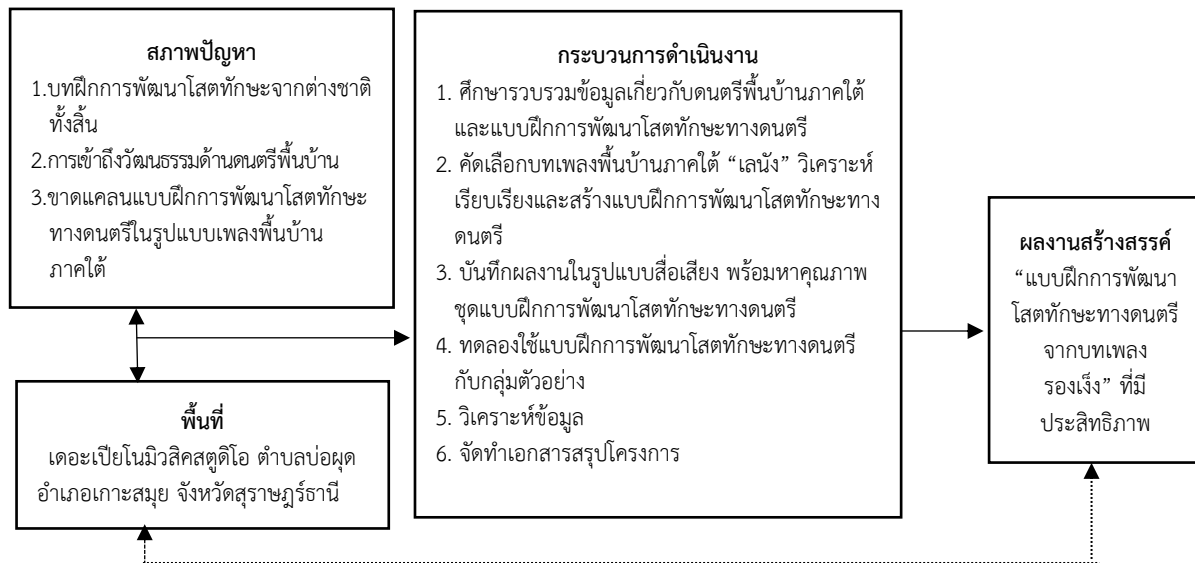
สอนออกมาอย่างชัดเจน โดยเริ่มจากการฝึกแบบง่ายไปหายาก สามารถจำแนกการสอนได้เป็น 2 ประเภท คือ วิธีการสอนเชิงปฏิบัติและวิธีการสอนเชิงทฤษฎี การเน้นการสอนโดยการเลียนแบบและปฏิบัติได้ด้วยตนเอง เรียกว่า “การสอนเชิงปฏิบัติ” ส่วนการสอนโดยการอธิบายเป็นหลัก แล้วนักเรียนเกิดเป็นความเข้าใจที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ เรียกว่า “วิธีการสอนเชิงทฤษฎี” เช่นเดียวกับ จิระนันท์ โตสิน (2565) กล่าวถึงว่า โสตทักษะเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการฟังมีความสำคัญสำหรับผู้เรียนดนตรีทุกระดับที่ควรฝึกฝน เป็นทักษะที่ฝึกฝนได้และหากมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอจะช่วยพัฒนาความสามารถทางดนตรีในด้านอื่นๆ ได้อีก

สรุปได้ว่า การฝึกโสตทักษะเป็นการฝึกความสามารถในเรื่องคุณสมบัติของเสียงที่ได้ยิน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของจังหวะ อัตราจังหวะ ระดับเสียง ความดัง-เบาของเสียง บันไดเสียง คอร์ด ขึ้นคู่ จังหวะสามารถพัฒนาทางการบรรเลงที่สามารถสื่อได้ถึงอารมณ์ของบทเพลงที่ได้ยิน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรี ฝึกความละเอียด ทำให้เกิดสมาธิเป็นการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ ให้ดีขึ้นด้วย แต่จำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ดนตรีรองเง็ง

ดนตรีรองเง็งไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเข้ามาสู่ภาคใต้ของไทยเมื่อใด แต่ได้มีผู้สันนิษฐานไว้ว่า เป็นศิลปวัฒนธรรมตะวันตก โดยชาวโปรตุเกสหรือชาวสเปนนำเข้ามาทางชาวมลายูก่อน จากนั้นจึงเป็นที่แพร่หลายไปยังพื้นที่ต่างๆ และแพร่หลายอย่างกว้างขวางในภาคใต้ตอนล่าง โดยแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้ 1) กลุ่มชายฝั่งตะวันออก จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และ 2) กลุ่มชายฝั่งตะวันตก ภูเก็ต พังงา สตูล กระบี่ และตรัง เกิดในช่วงระหว่างการค้าอาณานิคมของชาวตะวันตก เป็นการผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างชนชาติของชาวตะวันออกและชาวตะวันตกได้อย่างชัดเจน มุ่งเน้นแสดงความสวยงามของท่าเต้น และท่ารำ ลักษณะคล้ายรำวง ไม่มีพิธีรีตองที่ซับซ้อนเกิดจากความสนใจของชาวพื้นเมืองและเกิดเป็นแบบอย่างในการนำไปใช้ในงานรื่นเริงต่าง ๆ มีการสร้างสรรค์ประกอบการเต้นรำเป็นคู่ ๆ จนมีวิวัฒนาการตามยุคสมัยมาอย่างยาวนาน จวบจนเป็นรองเง็งในปัจจุบัน (วิชัย มีศรี, 2557) สอดคล้องกับ สัญญา เผ่าพิชพันธุ์ (2562) กล่าวว่า ปัจจุบันเริ่มมีคนรุ่นใหม่ที่สนใจเพลงพื้นบ้านรองเง็งมากขึ้นและที่ได้รับความสนใจในปัจจุบันคือ รองเง็งคณะอัสลีมาลาได้รับการถ่ายทอดบทเพลงมาจากครูชาเตอร์ แวเต็ง (ศิลปินแห่งชาติ) โดยมีรูปแบบลักษณะวงดนตรีพื้นบ้านที่มีลักษณะการบรรเลงเพลงรองเง็งที่ไพเราะที่สุดมีเอกลักษณ์เฉพาะ แต่งกายด้วยชุดพื้นบ้านมุสลิม ประกอบการแสดงในงานรื่นเริงต่างๆ ทั้งงานประจำจังหวัด งานมงคลสมรส และงานเพื่อการศึกษา จนเป็นที่ยอมรับทั่วไปในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

สรุปได้ว่า ดนตรีรองเง็งในปัจจุบันได้รับความนิยมมากขึ้นในจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง เนื่องจากจากคนรุ่นใหม่ได้มีการนำองค์ความรู้ทางดนตรีมาพัฒนา สร้างสรรค์ ประยุกต์บทเพลงจนเกิดสีสันทางดนตรีที่น่าสนใจ ทันยุคทันสมัยเหมาะกับปัจจุบันและการผสมผสานกับการสร้างสรรค์ด้านศิลปการแสดงท่ารำให้มีความทันสมัยเป็นระบบมากขึ้นทั้งด้านของเครื่องดนตรี เสื้อผ้าสำหรับการแสดง และท่วงท่าในการรำ จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งสำหรับนักเรียนของ เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) แบบแผนกลุ่มเดียว มีการเก็บข้อมูลโดยการทดสอบก่อนและหลังเรียน (One Group Pre-test Pos-test Design) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด 50 คน เป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเปียโนเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 20 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง อายุระหว่าง 8 - 12 ปี โดยเลือกแบบเจาะจงผู้ที่ไม่มีประสบการณ์จากการฝึกสไตล์ทักษะทางดนตรีและมีประสบการณ์ในการเรียนเปียโนมาไม่เกิน 3 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรวิชาเปียโนของ เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อวิเคราะห์เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาเพื่อเป็นข้อมูลนำมาสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านองค์ประกอบดนตรี ทั้งจังหวะ ทำนองและบันไดเสียง
3. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการสอบวัดระดับความสามารถทางดนตรีสากลที่มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น ทรินิตี้ (Trinity) ประเทศอังกฤษ, ABRSM (Associated Board of the Royal School of Music) ประเทศอังกฤษ
4. ศึกษาทฤษฎีหลักการ แนวคิด เทคนิคในการสร้างแบบฝึกในการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ทั้งด้านของจังหวะ (Rhythm) ทำนอง (Melody) บันไดเสียง (Scale) ขั้นคู่ (Interval) และระดับเสียงโน้ต (Melody)

5. วิเคราะห์เนื้อหาและบทเพลงพื้นบ้านภาคใต้ เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง คือบทเพลงเลนัง โดยได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ทั้งด้านเนื้อหา ทำนอง ความยากง่ายของบทเพลงเพื่อให้เหมาะสมและมีความสอดคล้องกับนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเปียโน ที่ยังไม่เคยได้รับการฝึกไวยากรณ์ทางดนตรีมาก่อน

6. ดำเนินการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรี จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ และกระบวนการวัดผลประเมินผล

7. นำแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมและความสอดคล้องตามหลักจิตวิทยาการสอนดนตรี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีและการวัดการประเมินผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (Dependent Samples t-test)

สรุปผลการวิจัยและอภิปราย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
1. ความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ข้อคำถามที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ความยาก-ง่ายของเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ชุดแบบฝึกทักษะมีค่าชี้แจงชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
8. ความเหมาะสมของตัวอักษร	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ผลพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$, S.D. = 0.00) จึงสรุปได้ว่าชุดแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนไวยากรณ์ทางดนตรีได้

2. ประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไวยากรณ์ทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงรองเง็งตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้นของแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 95.2 และผลคะแนนของแบบทดสอบหลังเรียนทั้งภาคทฤษฎีและ

ภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 96.8 โดยสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 จึงสามารถนำแบบฝึกที่สร้างขึ้นนี้ไปใช้ได้ เพื่อการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีของนักเรียนที่เด่นชัดมากขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง

การประเมิน	N	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	$\bar{X}$	ร้อยละ
ระหว่างเรียน	20	100	2000	47.60	95.20
หลังเรียน		100	2000	48.40	96.80
ค่าเฉลี่ยรวม	96.00				

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน พบว่าในการวัดและประเมินผลประสิทธิภาพของแบบฝึกทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ พบค่าเฉลี่ยร้อยละ 95.2/96.8 (E1/E2) รวมผลเฉลี่ยรวมของทั้งสองด้านอยู่ที่ร้อยละ 96.0 ถือว่าการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะจากบทเพลงรองเง็งนี้เป็นไปตามเกณฑ์ของการวิจัยตั้งไว้คือ 80/80

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้การทดสอบค่า t (Dependent Samples t-test) ดังแสดงในตารางที่ 3 ตารางที่ 3 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	20	52.35	14.46	31.18	0.0000
หลังเรียน	20	96.80	3.93		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง เพื่อพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีของนักเรียนเปียนโนสำหรับนักเรียนของเดอะเปียนโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามวัตถุประสงค์การวิจัย และได้คะแนนโดยรวมและคะแนนความก้าวหน้าตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี จากการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นเพื่อส่งเสริมผู้เรียนเปียนโนให้มีความรู้ความเข้าใจทั้งทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวการสอนของออร์ฟ ที่มีรูปแบบการใช้กิจกรรมด้านการฟัง การเคลื่อนไหว การร้องเพลง และการเล่นเครื่องดนตรีมาช่วยพัฒนาทักษะทางดนตรีในการสอนดนตรี ซึ่งมีขั้นตอนลักษณะของกระบวนการที่คล้ายคลึงกับการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะของผู้วิจัย โดยสอดคล้องกับ จุฑารัตน์ มณีวัลย์ (2551) ที่กล่าวว่านักเรียนในวัยนี้เป็นช่วงวัยที่มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ แยกแยะเสียง อารมณ์ของบทเพลงได้อย่างแม่นยำ มั่นคงสมบูรณ์ ทั้งความรู้สึกละในบทเพลงแบบทางบวก จึงเป็นโอกาสที่ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งมาให้นักเรียนในพื้นที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ของไทย สอดคล้องกับ วิชัย มีศรี (2557) ที่กล่าวว่า ควรให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษาในสถาบันต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของดนตรีพื้นบ้านรองเง็ง ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ไม่ให้สูญหายไป และยังสอดคล้องกับหลักการของนักดนตรีศึกษา โซลตัน โคดาไล (Zoltan – Kodaly) ที่

ใช้เพลงในวรรณคดีพื้นบ้านในการสอนดนตรีซึ่งถือว่าเป็นดนตรีในลักษณะของภาษาแม่ของผู้เรียน จึงสรุปได้ว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมกับธรรมชาติวิชาสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีได้จริง

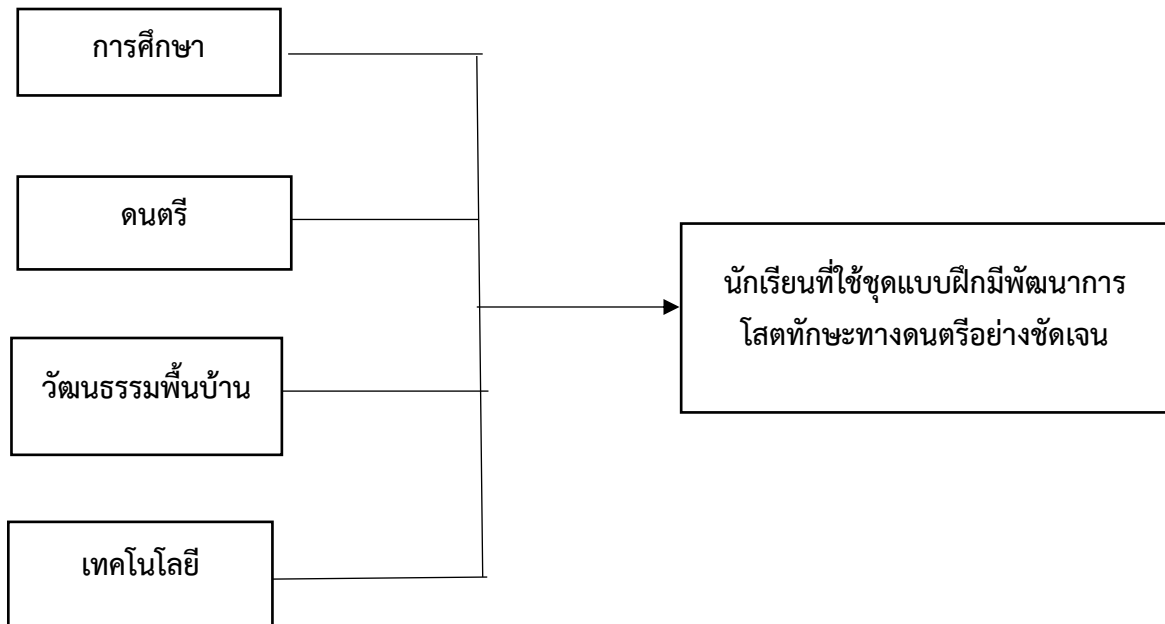
2. การทดสอบหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งของนักเรียนเปียน จากผลการหาค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน อยู่ที่ 95.2/96.8 จึงถือได้ว่าเนื้อหาที่นำมาใช้สร้างแบบฝึกด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ของงานวิจัยกำหนดไว้ที่ 80/80 โดยแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็น 2 ด้านคือ ด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติโดยมีการวางแผนและออกแบบครอบคลุมเนื้อหาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ น้อยทิพย์ เฉลิสมณยากร (2561) ที่กล่าวว่า ในการฝึกไสตท์ทักษะด้านทำนองที่ครอบคลุมไปถึงด้านจังหวะ เสียงสูง-เสียงต่ำ เสียงดัง-เสียงเบา ได้นั้นควรเริ่มจากการฝึกแบบง่ายไปหายาก การสอนโดยการอธิบายเป็นหลัก แล้วนักเรียนเกิดเป็นความเข้าใจที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ เรียกว่า “วิธีการสอนเชิงทฤษฎี” และ ญรุธ สุธจิตต์ (2560) ที่กล่าวว่า การวางแผนการพัฒนาหรือการสร้างขึ้นมาอย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้นจึงมีความสอดคล้องกับ สมจิต จันทรฉาย (2557) ที่กล่าวว่า การสร้างหรือการออกแบบกระบวนการวิธีการของการฝึกขึ้นมาใหม่หรือพัฒนาจากสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนที่เป็นอันช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนจนเกิดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียนและบริบทในการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งที่สร้างขึ้นเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) แบบร้อยละของนักเรียนก่อนการเข้าร่วมโครงการวิจัยในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนของภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 52.35 เนื่องจากเป็นแบบฝึกในการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเข้าร่วมโครงการ และแบบทดสอบหลังเรียนทั้งสองด้านอยู่ที่ 96.8 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่งานวิจัยกำหนดถือว่าผลการวิจัยเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบฝึกที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาด้านไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งที่เป็นไปตามเกณฑ์ของงานวิจัยกำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 สอดคล้องกับ ญรุธ สุธจิตต์ (2560) กล่าวว่า สารดนตรีที่มีอยู่ในหลักสูตรควรมีเนื้อหาครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ องค์ประกอบของดนตรี วรรณคดีดนตรี และทักษะทางดนตรี เพื่อเป็นการวางรากฐานให้กับผู้เรียน จากข้อความข้างต้นมีความสอดคล้องกับงานของผู้วิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งที่ออกแบบครอบคลุมเนื้อหาตามที่กล่าวมา

ดังนั้น ควรนำเพลงพื้นบ้านภาคใต้ของไทยอันมีอัตลักษณ์เฉพาะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในบทเรียนการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนดนตรีตั้งแต่ระดับพื้นฐานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไปเพื่อการต่อยอดในการเรียนดนตรีในระดับสูงต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่ออนุรักษ์คุณค่าและความยั่งยืนของบทเพลงในท้องถิ่นภาคใต้ของไทยยังคงอยู่สืบไปชั่วลูกชั่วหลาน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการผสมผสานศาสตร์องค์ความรู้ทางด้านการศึกษ ดนตรี วัฒนธรรมพื้นบ้านและเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน แล้วเกิดเป็นแบบฝึกเพื่อการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีที่ช่วยส่งเสริมในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยนำเพลงพื้นบ้านภาคใต้ของไทยมามีส่วนร่วมในบทเรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน รวมทั้งเป็นการเปิดประสบการณ์และการให้โอกาสนักเรียนได้เรียนรู้บทเพลงที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว และยังส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของบทเพลงรองเง็ง อันเป็นบทเพลงในท้องถิ่นของตน ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

นักเรียนควรเข้าร่วมการฝึกในการฝึกโสตทักษะทางดนตรี เพราะทุกเนื้อหามีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกัน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานให้กับการเรียนเปียโนอย่างเป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสม และหากผู้เรียนพบว่า ตนเองมีความสามารถในการเรียนหรือการปฏิบัติเปียโนตามเนื้อหาในแต่ละหัวข้อได้เป็นอย่างดีและมีความสนใจเป็นอย่างมากจึงควรได้รับการศึกษาดนตรีที่เข้มข้นขึ้นในลำดับต่อไปได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

ควรศึกษาคู่มือและแผนการสอนให้ละเอียด และควรฝึกฝนทักษะสำคัญก่อนการสอนที่จะใช้ในการเรียนการสอนแต่ละหัวข้อ เช่น ทักษะด้านจังหวะ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการร้อง ทักษะการปฏิบัติเปียโน รวมทั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สอน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำชุดแบบฝึกนี้ไปใช้

ควรคำนึงถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับระยะเวลาในการเรียน ซึ่งมีผลกับการสอนให้ครบตามเนื้อหาและการประเมินผลเป็นอย่างยิ่ง รวมไปถึงขั้นตอนการปรับกระบวนการในการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในด้านเนื้อหา หรืออุปกรณ์ที่ใช้ควรมีการปรับตามสภาพแวดล้อมและตัวของผู้เรียนในแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพัฒนาแบบฝึกการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงในท้องถิ่นภาคใต้สำหรับเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ

2. ควรวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based learning: ABL) ร่วมกับชุดฝึกโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการลงมือปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ และการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

เอกสารอ้างอิง

- ครุชิต แสงอุบล. (2564). เอกสารประกอบการสอนวิชา จิตวิทยาสำหรับครู (ศษ 141).
<https://ir.swu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/16616/1/Edu-Book-ED141-Gui-Psy.pdf>
- จิระนันท์ ไตสิน. (2565). การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดดาไลโครซร่วมกับเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการร้องโน้ตดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูสุริยเทพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จุฑารัตน์ มณีวัลย์. (2551). การสอนโน้ตทักษะด้านทำนองในหลักสูตรเปียโน ระดับชั้นต้นของสำนักพิมพ์ อัลเฟรด กรณีกศึกษา โรงเรียนดนตรีปิ่นนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต มหาบัณฑิต(ดนตรี) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2560). วิธีวิทยาการสอนดนตรี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2566). ดนตรีศึกษาหลักการและสาระสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตรีวันท์ เนืองอุทัย และณมล รัตนไพจิตร. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาจิตวิทยาทั่วไปกรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช สไใหญ่. วารสาร สังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 6. (พฤศจิกายน), 51.
<https://www.repository.rmutsv.ac.th/handle/123456789/2433>
- น้อยทิพย์ เฉลิมแสนยากร. (2561). การศึกษาการสอนโน้ตทักษะด้านทำนองในชั้นเรียนเปียโนขั้นต้นสำหรับผู้ใหญ่. วารสารสหศาสตร์, 18(1), 110-127.
- นิอร เตรีตณชัย. (2565). การศึกษาเนื้อหาการสอนเปียโนระดับชั้นกลาง ช่วงอายุ 8 – 12 ปี. มนุษยศาสตร์ วิชาการ, 29(1), 256-273.
- วิชัย มีศรี. (2557). บทเพลงรองเง็ง : กรณีศึกษา นายเซ็ง อาบู. รายงานการวิจัยได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- วีระภัทร์ ชาตินุช. (2560). การพัฒนาโน้ตทักษะวิชาดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดของธอร์นไคค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วีระศักดิ์ อักษรถึง. (2556). การศึกษาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การฝึกโน้ตและการอ่านโน้ต. วารสารวิทยบริการ, 24(4), 170-179.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2550). วิกฤตการฟังเสียงสะท้อนจากการวิจัยการสอนทักษะการฟังดนตรีในโรงเรียน. เพลงดนตรี. Music Journal, 13 (ตุลาคม), 42.
- สมจิต จันทรฉาย. (2557). การออกแบบและการพัฒนาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้ง กรู๊ป.
- Gordon, E. E. (1989). *Learning Sequences in Music*. Chicago: GIA Publications.
- Kraus, J. (2021). *Perceptions of theory and aural skills instructions: Music educators' perceptions of the importance, implementation, and barriers of music theory and aural skills instruction in public middle and high school music programs*. (A Capstone Project Presented to the College of the Arts of the University of Florida in Partial

Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Music in Music Education).
Florida: University of Florida.